Skolinspektionen

Huvudman

ÅSTORPS KOMMUN
kommun@astorp.se

Beslut

Datum 2024-12-13
Dnr SI 2024:6172

Ärendet

Tillsyn av anpassad grundskola Haganässkolan 1–4 i Åstorps kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2024 inlett en tillsyn av anpassad grundskola, Haganässkolan 1–4, i Åstorps kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid anpassad grundskola, Haganässkolan 1–4, följer gällande bestämmelser om lärarledd undervisning, garanterad undervisningstid och undervisning utifrån syfte och centralt innehåll.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elevassistenter, lärare och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 3 december 2024 och 4 december 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat pedagogiska planeringar för de olika ämnesområdena och årskurserna. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Lärarledd undervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av samtliga intervjuer framgår att undervisningen planeras och bedrivs av lärarna. Både lärare och elevassistenter säger att de har ett nära samarbete och att de även har tid tillsammans varannan vecka till gemensam planering samt att lärare och elevassistenter har en kort avstämning varje morgon kring dagens planering. Elevassistenter säger att deras roll är att stötta både elever och lärare och hjälpa eleverna till större självständighet och nå sin fulla potential. Rektorn bekräftar bilden som lärare och elevassistenter ger och tillägger att även om elevassistenter finns med i samband med undervisningen så är deras fokus att ge eleven stöd i genomförandet av aktiviteten eller uppgiften. Vid frånvaro av lärare säger

lärarna och rektorn att de löser det internt genom att exempelvis slå ihop grupper eller att en lärare som arbetar i anpassad grundskola på mellan- eller högstadiet täcker upp. Under Skolinspektionens lektionsobservationer är det lärare som bedriver undervisningen och elevassistenter stöttar eleverna i deltagandet.

Rättslig reglering

Begreppet undervisning definieras i 1 kap 3 § skollagen som processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.

Enligt 2 kap. 15 § skollagen har en legitimerad lärare ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver.

Av 5 kap. 2 § skolförordningen framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation inför besöket framgår att anpassad grundskola, Haganässkolan 1–4, enbart har elever som läser ämnesområden läsåret 2024-2025. Skolinspektionen har inför besöket tagit del av ett dokument benämnt ”Timplan för anpassad grundskola” som redovisar huvudmannens fördelning av undervisningstid per ämnesområde och årskurs i antal minuter undervisningstid per vecka. I timplanen anges också att huvudmannen har fördelat 35,6 veckor.

Av timplanen framgår att huvudmannen har fördelat drygt fem timmar mer undervisningstid på lågstadiet och sju timmar mer på mellanstadiet i respektive ämnesområde än vad som anges i den lagstadgade timplanen. Därutöver framgår av timplanen att huvudmannen har fördelat antalet undervisningstimmar för den fördelningsbara undervisningstiden strax

över det som anges i den lagstadgade timplanen för både låg- och mellanstadiet. På frågan om hur den fördelningsbara tiden är fördelad svarar rektorn i intervju att den är fördelad till de fem olika ämnesområdena. Rektorn säger vidare att det finns ett dokument som visar den fördelningen samt att fördelningen av den fördelningsbara undervisningstiden sker i dialog med lärare och baseras på uppföljningen och vilka behov eleverna har på gruppnivå. Skolinspektionen tar därefter del av det dokumentet som visar hur den fördelningsbara undervisningstiden är fördelad höstterminen 2024. Av dokumentet framgår hur många minuter av den fördelningsbara undervisningstiden som är fördelad till respektive ämnesområde samt att summan av antalet fördelade minuter är densamma som antalet minuter som anges som fördelningsbar undervisningstid i huvudmannens timplan.

Av inkommen dokumentation inför besöket framgår att huvudmannens timplan ligger som underlag för schemaläggningen. Det framgår också av inkommen dokumentation att verksamheten under detta läsår har elever som går i årskurs 1, 2 och 4. Skolinspektionen har tagit del av elevernas scheman i dessa årskurser. Lärare och elevassistenter säger i intervjuer att de följer de scheman som Skolinspektionen tagit del av men att de ibland byter plats på lektioner. Lärarna säger vidare att eleverna får undervisningstid i varje ämnesområde enligt antalet minuter som står i schemat. Rektorn bekräftar lärarnas uppgifter och säger att hen säkerställer att eleverna får sin garanterade undervisningstid genom kontinuerliga uppföljningar samt dialog med personalen. Av en jämförelse mellan den schemalagda undervisningstiden och den undervisningstid eleverna ska ha enligt lagstadgad timplan framgår att eleverna på lågstadiet får sin garanterade undervisningstid i respektive ämnesområde. Den garanterade undervisningstiden för hela mellanstadiet går däremot inte att beräkna då skolenheten enbart omfattar årskurs 4 på mellanstadiet.

Rättslig reglering

Av 11 kap. 7 § skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev som läser ämnen i anpassade grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. För en elev som läser ämnesområden ska den totala undervisningstiden dock vara minst 6 665 timmar.

Enligt 10 kap. 2 § skolförordningen finns bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden på ämnen och ämnesområden (timplan) i bilaga 2 till skolförordningen. I bilaga 2 anges vidare för varje ämne, ämnesområde och stadium den undervisningstid i timmar som elever i anpassad grundskolan minst har rätt till.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Åstorps kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller garanterad undervisningstid. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisning utifrån syfte och centralt innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av pedagogiska planeringar för de olika ämnesområdena och årskurserna. Av dessa framgår syfte, mål och centralt innehåll samt konkreta aktiviteter och uppgifter kopplade till det aktuella ämnesområdets syfte och centrala innehåll.

Av samtliga intervjuer framgår att skolan har ändamålsenliga lokaler och utrustning som möjliggör att genomföra allt centralt innehåll i de olika ämnesområdena och årskurserna. Av inskickad dokumentation, intervjuer med lärare och lektionsobservationer framgår vidare att eleverna får använda olika digitala verktyg i undervisningssituationer.

Rektorn uppger att hen säkerställer att undervisningen utgår ifrån respektive ämnesområdets syfte och centrala innehåll genom att det finns kompetens på plats och att hen ger lärarna förutsättningar att planera och följa upp undervisningen. Rektorn säger även att hen ofta tar del av undervisningen samt att skolan har ett välfungerande samarbete med de andra anpassade grundskolor i närheten. Därutöver berättar rektorn att skolan deltar i ett projekt som är riktat mot kunskapsuppdraget i anpassad skola och att de pedagogiska träffarna bland annat innefattar diskussioner kring planering, undervisning och bedömning.

Rättslig reglering

Av 11 kap. 11 § skollagen framgår att det för varje ämne och ämnesområde ska gälla en kursplan.

Av 1 kap. 11 § skollagen och 10 kap. 1 § skolförordningen framgår att för den anpassade grundskolan gäller förordning (SKOLFS 2010:255) om läroplan för anpassade grundskolan (Lgra 22). Av Lgra 22, 2 Kursplaner, framgår att det för varje ämne och ämnesområde finns en kursplan och av dessa kursplaner framgår syfte och centralt innehåll.

Av 2 kap. 35 § skollagen framgår att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Av läroplan för anpassade grundskolan 2.2 Kunskaper, framgår att skolan ansvarar för att varje elev som läser ämnen och ämnesområden efter

genomgången anpassad grundskola kan använda såväl digitala som andra verktyg. Av flertalet kursplaner i ämnen och i ämnesområden för den anpassade grundskolan framgår vidare att det centrala innehållet bland annat omfattar användning av digitala verktyg.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare
Signerat av: Viveka Berglund

X Hanne Lernout

Föredragande
Signerat av: Hanne Lernout

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Nerman Hopovac medverkat.